

การศึกษา ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาพยนตร์โฆษณาส่งเสริมสังคม

น.ส.นภรภิสฎ์ ลักกิตโร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท สาขาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-583-544-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018987 ๑๑๖๖๖๖๖๖๖๖

A STUDY OF STUDENTS' OPINION IN
PUBLIC SERVICE ADVERTISEMENTS

Miss Napornphit Lupkitaro

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Required
for the Degree of Master of Arts
Department of Public Relations
Graduate School
Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-583-544-7

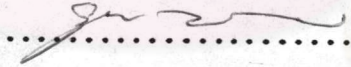
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่ต่อภาพยนตร์โฆษณา
ส่งเสริมสังคม
โดย นางสาวณภรภิสฎี ลักกิตโร
ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์พืชนี เชยจรรยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

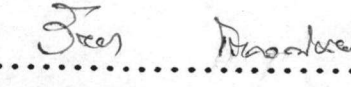

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วิศราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ยุธาลุค จิตจิระกุล)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์พืชนี เชยจรรยา)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรมการ อัสวทรเดชา)

.....กรรมการ
(อาจารย์รัตยา โคตวิชัย)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

นภรภิญญ์ ลักกิตโร : การศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อภาพยนตร์โฆษณาส่งเสริมสังคม
(A STUDY OF STUDENTS' OPINION IN PUBLIC SERVICE ADVERTISEMENTS)

อ.ที่ปรึกษา รศ.พัชนี เขยจรรยา, 110 หน้า. ISBN 974-583-544-7

5

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ต้องการทราบ 1) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อภาพยนตร์โฆษณาส่งเสริมสังคม 2) ความเข้าใจในวัตถุประสงค์หลักของภาพยนตร์โฆษณาส่งเสริมสังคม 3) ความคิดเห็นต่อการนำไปปฏิบัติ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focused Group Technique) โดยศึกษากลุ่มนักเรียนในโรงเรียนเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 47 คน โดยให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นหลังจากได้ชมภาพยนตร์โฆษณาส่งเสริมสังคม 4 เรื่อง ที่เลือกไว้

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนมากชอบภาพยนตร์โฆษณาส่งเสริมสังคมเกือบทุกเรื่อง โดยเฉพาะภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม นอกจากนั้น นักเรียนส่วนใหญ่ชอบภาพยนตร์โฆษณาส่งเสริมสังคม ในด้านเทคนิคการถ่ายทำ เนื้อเรื่องที่สมจริงและเนื้อหาที่เข้าใจง่าย เป็นรูปธรรมและสามารถมองเห็นแนวทางในการนำไปปฏิบัติได้ แต่อย่างไรก็ตามนักเรียนมีความเห็นว่า แม้จะมีความพึงพอใจและเข้าใจแนวทางในการปฏิบัติตามที่ภาพยนตร์นำเสนอ แต่ยังไม่มั่นใจในการนำไปปฏิบัติ เพราะภาพยนตร์โฆษณาส่งเสริมสังคม ยังไม่สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เคยชินมาก่อนได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....การประชาสัมพันธ์.....
สาขาวิชา.....นิเทศศาสตร์พัฒนาการ.....
ปีการศึกษา.....2536.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C450932 : MAJOR PUBLIC RELATION

KEY WORD: OPINION/STUDENTS/PUBLIC SERVICE ADVERTISEMENTS

NAPORNPHIT LUPKITARO : A STUDY OF STUDENS'OPINION IN PUBLIC SERVICE ADVERTISEMENTS, THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF. PATCHANEE CHEYJUNYA.
110 pp. ISBN 974-583-544-7

The objectives of this study are to obtained information pertaining to 1) Bangkok's students' satisfaction for public service advertisements 2) their understanding of the main theme of public service advertisements, and 3) their opinion upon practical guidance.

The study used focused group technique. Forty-seven students from four schools in Bangkok and its vicinity were put into groups where four public service advertisements were shown. After the shows, discussions upon the content of the advertisements and opinion were drawn.

Results showed that most students liked almost all advertisements shown to them, expecially those that covered environmental issues. Most of them were interested in production techniques, realistic mood, understandability of the story, concrete and practical guidance of the advertisements, respectively. Nevertheless, students with satisfaction and understanding were not assured of practical usage in their everyday lives since public service advertisements were not persuasive enough to change their previous habits.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์.....

สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ.....

ปีการศึกษา 2536.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีด้วยความร่วมมือจากหลายท่าน ผู้วิจัยใคร่ขอ
ระลึกถึงพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ พัทธนี เขยจรรยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ที่กรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษา ใจกว้างใจ ให้การควบคุมและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ
จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นที่สมบูรณ์ที่สุด

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ ประธานกรรมการสอบ
วิทยานิพนธ์ที่กรุณาชี้แนะและให้แนวทางในการศึกษาวิจัยจนมีความสมบูรณ์ ด้วยความเมตตาอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ กรรณิการ์ อัสวตรเดชา และอาจารย์ รัตยา
โคตวัฒน์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาตลอดจนเสนอแนะในการวิจัยอย่างดียิ่ง

ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณนารากร ตีทยาน คุณสุภิดา
ฉัตรภักษ์ คุณสุวารีย์ วงศ์วัฒนา คุณชนันท์สรณ์ โพธิ์ปิ่น คุณดวงกมล พิศาล และ
ขอขอบคุณนักเรียนในโรงเรียนต่าง ๆ ที่ให้ความร่วมมือในการสนทนากลุ่มเป็นอย่างดี และ
ที่สำคัญ คุณพัชรี พรหมคช คุณสุชัย เนตรสวัสดิ์ คุณคัมภีร์ มากแก้ว และคุณศุภชัย
จิตตภักษ์ ที่เป็นกำลังใจและอำนวยความสะดวกต่อผู้วิจัยตลอดระยะเวลาศึกษาวิจัย

และที่สำคัญ ผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่หลายฝ่ายในสถานีวิจัยต่างๆ และ
เจ้าหน้าที่คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่ห้องสมุด
ทุกท่าน รวมทั้งเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ที่คุ้นเคย ซึ่งไม่อาจกล่าวในที่นี้ได้หมด ที่ให้กำลังใจ
และช่วยเหลือด้วยดีโดยตลอด

ที่สำคัญสูงสุด ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ บิดา มารดา และพี่น้องของผู้วิจัย ที่ให้ความรัก
ให้กำลังใจที่ดีแก่ผู้วิจัยตลอดมา

นภรภิสัญญ์ ลักกิตโร

ตุลาคม 2536

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	1
✓ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
✓วัตถุประสงค์ในการวิจัย	5
ขอบเขตในการวิจัย	6
นิยามคำศัพท์	6
✓ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดด้านการโฆษณาส่งเสริมสังคม	9
การสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจ	11
ทฤษฎี KAP	13
ทฤษฎีการเรียนรู้	17
ทฤษฎีการรับรู้	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
3 ระเบียบวิธีวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล	30
ประชากร	30
กลุ่มตัวอย่าง	30
การเก็บรวบรวมข้อมูล	31
เครื่องมือ	33
การสร้างเครื่องมือ	33
เกณฑ์การให้คะแนนระดับฐานะทางเศรษฐกิจ	35
การวิเคราะห์ข้อมูล	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย	38
ผลการศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์	46
การเสนอผลการวิจัยแบบสนทนากลุ่ม	47
ความพึงพอใจที่มีต่อภาพยนตร์โฆษณาส่งเสริมสังคม	48
ความเข้าใจในวัตถุประสงค์หลักของโฆษณา	63
ผลในด้านการจูงใจต่อการนำไปปฏิบัติ	67
การวิเคราะห์ความคิดเห็นตามลักษณะประชากรศาสตร์	79
5 บทสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	80
สรุปผลการวิจัย	80
อภิปรายผล	86
ข้อเสนอแนะทั่วไป	96
ข้อเสนอแนะในการวิจัย	97
บรรณานุกรม	98
ภาคผนวก	102
ประวัติผู้เขียน	120

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มแยกตามเพศ	28
2	จำนวนผู้เข้าร่วมสนทนาแยกตามอายุ	29
3	จำนวนผู้เข้าร่วมสนทนาแยกตามโรงเรียนและเพศ	40
4	สถานภาพทางครอบครัวของผู้ร่วมสนทนาแยกตามลักษณะการอยู่อาศัย ..	41
5	ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว	42
6	การเปิดชมรายการโทรทัศน์แยกตามจำนวนชั่วโมงต่อวัน	43
7	รายการโทรทัศน์ที่ชอบดูแยกตามประเภทรายการ	44
8	การขอโฆษณาทางโทรทัศน์แยกตามเหตุผล	45

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย